C/2025/1313

13.3.2025

P9_TA(2024)0205

Započítavanie emisií skleníkových plynov z dopravných služieb

Legislatívne uznesenie Európskeho parlamentu z 10. apríla 2024 o návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o započítavaní emisií skleníkových plynov z dopravných služieb (COM(2023)0441 – C9-0305/2023 – 2023/0266(COD))

(Riadny legislatívny postup: prvé čítanie)

(C/2025/1313)

Európsky parlament,

— so zreteľom na návrh Komisie pre Európsky parlament a Radu (COM(2023)0441),

— so zreteľom na článok 294 ods. 2, článok 91 ods. 1 a článok 100 ods. 2 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, v súlade s ktorými Komisia predložila návrh Európskemu parlamentu (C9-0305/2023),

— so zreteľom na článok 294 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie,

— so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru ([1]),

— so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov ([2]),

— so zreteľom na článok 59 rokovacieho poriadku,

— so zreteľom na spoločné rokovania Výboru pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín a Výboru pre dopravu a cestovný ruch podľa článku 58 rokovacieho poriadku,

— so zreteľom na správu Výboru pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín a Výboru pre dopravu a cestovný ruch (A9-0070/2024),

1. prijíma nasledujúcu pozíciu v prvom čítaní;

2. žiada Komisiu, aby mu vec znovu predložila, ak nahrádza, podstatne mení alebo má v úmysle podstatne zmeniť svoj návrh;

3. poveruje svoju predsedníčku, aby postúpila túto pozíciu Rade, Komisii a národným parlamentom.

([1]) Ú. v. EÚ C, C/2024/890, 6.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/890/oj.
([2]) Zatiaľ neuverejnené v úradnom vestníku.

P9_TC1-COD(2023)0266

Pozícia Európskeho parlamentu prijatá v prvom čítaní 10. apríla 2024 na účely prijatia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/... o započítavaní emisií skleníkových plynov z dopravných služieb

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 91 ods. 1 a článok 100 ods. 2,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru ([1]),

so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov ([2]),

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom,

keďže:

(1) Podpora úsilia o lepšiu udržateľnosť a efektívnosť dopravného systému Únie je predpokladom udržania stabilnej cesty ku klimatickej neutralite ***najneskôr*** do roku 2050 a zároveň náležitého zohľadnenia potreby ***zabezpečiť spravodlivú a inkluzívnu transformáciu,*** zachovať kontinuálny rast a ***posilniť*** konkurencieschopnosť európskeho priemyslu. **[PN 1]**

(2) Započítavanie emisií skleníkových plynov sa používa v rôznych hospodárskych odvetviach – vrátane dopravy – na kvantifikáciu údajov o emisiách skleníkových plynov z konkrétnych činností podnikov a jednotlivcov. Lepšie informácie o výkonnosti dopravných služieb sú silným nástrojom na ***znižovanie uhlíkovej stopy verejného obstarávania,*** vytváranie správnych stimulov pre používateľov dopravy na prijímanie udržateľnejších rozhodnutí a na ovplyvňovanie obchodných rozhodnutí organizátorov a prevádzkovateľov dopravy. Spoľahlivé a porovnateľné údaje o emisiách skleníkových plynov sú základnou požiadavkou na vytvorenie týchto stimulov, a tým aj na stimulovanie zmeny správania spotrebiteľov aj podnikov s cieľom prispieť k ambíciám Európskej zelenej dohody ([3]) v odvetví dopravy a európskeho právneho predpisu v oblasti klímy. **[PN 2]**

(3) Napriek rastúcemu záujmu zainteresovaných strán v oblasti dopravy je celkové zavádzanie započítavania emisií skleníkových plynov v dopravných službách stále obmedzené. Vo väčšine prípadov používatelia nezískavajú presné informácie o výkonnosti dopravných služieb a organizátori a prevádzkovatelia dopravných služieb nevypočítavajú a nesprístupňujú svoje emisie. Neprimerane nízka miera započítavania emisií skleníkových plynov existuje najmä v malých a stredných podnikoch (ďalej len „MSP“), ktoré predstavujú prevažnú väčšinu podnikov ponúkajúcich dopravné služby na trhu EÚ. ***MSP totiž čelia neprimerane väčšej finančnej a byrokratickej záťaži, keď sa rozhodnú započítavať svoje emisie skleníkových plynov.*** **[PN 3]**

(4) V roku 2011 Európska komisia prijala bielu knihu o doprave ([4]), v ktorej predstavila víziu budúcnosti dopravného systému EÚ a určila politický program na riešenie budúcich výziev v oblasti dopravy, najmä potrebu zachovať a rozvíjať mobilitu a výrazne znížiť uhlíkovú stopu z dopravných a logistických operácií.

([1]) [Ú. v. EÚ C,, s.]
([2]) [Ú. v. EÚ C,, s.]
([3]) ~~Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov Európska zelená dohoda, COM(2019) 640 final.~~
([4]) BIELA KNIHA Plán jednotného európskeho dopravného priestoru – Vytvorenie konkurencieschopného dopravného systému efektívne využívajúceho zdroje, COM(2011)0144 v konečnom znení.

(5) V ***oznámení Komisie o*** stratégii pre udržateľnú a inteligentnú mobilitu z decembra 2020 ([5]) sa uvádzajú stimuly pri výbere najudržateľnejších možností dopravy v rámci jednotlivých druhov dopravy a ich kombinácie***, so silným dôrazom na prechod na železničnú dopravu v osobnej aj nákladnej doprave vrátane konkrétnych cieľov pre obe druhy dopravy ako konkrétny príspevok k úlohe odvetvia dopravy pri dosahovaní záväzného cieľa podľa práva Únie stanoveného v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1119*** ([6]) ***znížiť čisté emisie skleníkových plynov v Únii do roku 2030 aspoň o 55 % v porovnaní s úrovňami z roku 1990 a cieľa dosiahnuť klimatickú neutralitu v celom hospodárstve najneskôr do roku 2050***. K uvedeným stimulom patrí zriadenie európskeho rámca pre harmonizované meranie emisií skleníkových plynov v doprave a logistike založeného na globálne uznávaných normách, ktorý by sa potom mohol využiť na to, aby mali podniky a koncoví používatelia k dispozícii odhad uhlíkovej stopy dostupných alternatív a aby sa zvýšil dopyt koncových používateľov a spotrebiteľov po udržateľnejších riešeniach v oblasti dopravy a mobility ***vrátane dodávok balíkov***, pričom by sa zároveň zabránilo tzv. greenwashingu, teda environmentálne klamlivej reklame. **[PN 4]**

(5a) Väčšina skleníkových plynov súvisiacich s dopravou a logistikou sa vypúšťa počas prevádzky vozidla, výroby nosiča energie a výroby vozidla. **[PN 5]**

(6) Stanovenie harmonizovaných pravidiel započítavania emisií skleníkových plynov zo služieb nákladnej a osobnej dopravy je preto vhodné na dosiahnutie porovnateľných údajov o emisiách skleníkových plynov z dopravných služieb a na zabránenie zavádzajúcim informáciám o ich výkonnosti vyplývajúcim z možnosti zvoliť si rôzne metódy výpočtu emisií a vstupné údaje. Takýmito pravidlami by sa mali zabezpečiť rovnaké podmienky pre ***dopravné subjekty EÚ a dopravné subjekty z tretích krajín,*** jednotlivé druhy dopravy, segmenty a vnútroštátne siete v Únii. Mali by tiež pomôcť vytvoriť stimuly na zmenu správania ***verejných subjektov,*** podnikov a ***iných*** zákazníkov s cieľom znížiť emisie skleníkových plynov z dopravných služieb vďaka zavedeniu a využívaniu porovnateľných a spoľahlivých údajov o emisiách skleníkových plynov. **[PN 6]**

(7) ***Týmto nariadením by sa mal stanoviť referenčný rámec pre sprístupňovanie emisií skleníkových plynov na dobrovoľnom alebo zmluvnom základe alebo v dôsledku povinností podľa práva Únie a vnútroštátneho práva.*** Týmto nariadením by sa mal sprístupniť referenčný rámec pre ďalšie opatrenia na zníženie emisií, ktoré môžu ďalej vykonávať verejné orgány a príslušné odvetvie, a to aj v prípadoch, keď sa do zmlúv o doprave zavádzajú doložky o transparentnosti skleníkových plynov, poskytujú sa informácie o emisiách skleníkových plynov spojených s možnosťami cestovania alebo doručenia cestujúcim alebo zákazníkom alebo sa stanovujú klimatické kritériá pre postupy zeleného obstarávania. ***V prípade elektronického obchodu a doručovania balíkov by to prispelo k splneniu požiadavky poskytnúť spolu s aktuálnymi informáciami o predpokladanom dátume dodania, súvisiacej cene a súvisiacich emisiách každej možnosti.*** **[PN 7]**

(8) Napriek výhodám vyplývajúcim zo zvýšenej transparentnosti výkonnosti dopravných služieb by povinné uplatňovanie tohto nariadenia na všetky subjekty ponúkajúce dopravné služby na trhu Únie bolo neprimerané a viedlo by k nadmerným nákladom a zaťaženiu. Toto nariadenie by sa preto malo uplatňovať len na tie subjekty, ktoré sa rozhodnú alebo sú povinné na základe iných príslušných legislatívnych a nelegislatívnych režimov vypočítavať a sprístupňovať informácie o emisiách skleníkových plynov zo služieb nákladnej alebo osobnej dopravy, ktoré sa začínajú alebo končia na území Únie. Zahrnuté sú preto služby, ktorých východiskové alebo cieľové miesta sa nachádzajú v tretej krajine. ***S cieľom zabezpečiť, aby sa zohľadnili všetky príslušné dopravné služby, a zaručiť rovnaké podmienky medzi dopravnými subjektmi EÚ a dopravnými subjektmi z tretích krajín by sa toto nariadenie malo uplatňovať na dopravné služby, ktoré sa začínajú a končia mimo územia Únie, ale zastavujú sa v Únii na účely nástupu alebo výstupu cestujúcich alebo nakládky alebo vykládky tovaru.*** **[PN 8]**

(9) Toto nariadenie by sa ~~nemalo~~***malo*** vzťahovať na sprostredkovateľov údajov, ako sú sprostredkovatelia ponúkajúci multimodálne služby digitálnej mobility, ~~ak priamo nevypočítavajú~~***ako aj služby digitálnej navigácie a plánovania trasy cesty, keď vypočítavajú*** informácie o emisiách skleníkových plynov z dopravných služieb, ~~ale len sprístupňujú~~***a to aj vtedy, keď kombinujú*** informácie o týchto emisiách, ktoré poskytol dotknutý subjekt alebo iná príslušná právnická alebo fyzická osoba. Sprostredkovatelia údajov***, ktorí nevypočítavajú informácie o emisiách skleníkových plynov z dopravných služieb, ale len sprístupňujú informácie o týchto emisiách by*** ~~by však~~ mali byť viazaní príslušnými pravidlami týkajúcimi sa oznamovania a transparentnosti sprístupnených údajov o emisiách skleníkových plynov, aby sa zabezpečila porovnateľnosť týchto údajov na trhu ***a medzi jednotlivými druhmi dopravy***. **[PN 9]**

([5]) ~~Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov Stratégia pre udržateľnú a inteligentnú mobilitu – nasmerovanie európskej dopravy do budúcnosti, COM(2020) 789 final.~~

([6]) ***Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1119 z 30. júna 2021, ktorým sa stanovuje rámec na dosiahnutie klimatickej neutrality a menia nariadenia (ES) č. 401/2009 a (EÚ) 2018/1999 (európsky právny predpis v oblasti klímy) (Ú. v. EÚ L 243, 9.7.2021, s. 1).***

(9a) Sprostredkovatelia údajov ponúkajúci multimodálne digitálne služby mobility poskytujú spotrebiteľom viacero možností na základe času cestovania, súvisiacich nákladov a druhu dopravy. Títo sprostredkovatelia údajov by mali byť schopní poskytnúť spotrebiteľom aj informácie o emisiách skleníkových plynov z konkrétnej cesty. Dotknuté subjekty alebo iné príslušné právnické alebo fyzické osoby by preto mali byť povinné poskytovať sprostredkovateľom údajov tieto informácie. **[PN 10]**

(10) Toto nariadenie by sa nemalo uplatňovať v prípade, že sa výpočet a sprístupnenie emisií skleníkových plynov vykonáva v súhrnnej forme. Patria sem situácie, keď sa povinné sprístupňovanie informácií týkajúcich sa životného prostredia na účely vykazovania informácií o udržateľnosti a zriadenie environmentálnych účtov na štatistické účely odvodzuje od iných pravidiel Únie, ako sú pravidlá vymedzené v smernici o vykazovaní informácií o udržateľnosti podnikov ([7]) a v nariadení o európskych environmentálnych ekonomických účtoch ([8]). Naopak, informácie získané na základe tohto nariadenia môžu prispieť k vypracovaniu konsolidovaných správ o emisiách požadovaných podľa iných uplatniteľných právnych predpisov Únie za predpokladu, že príslušné metodiky a zozbierané údaje sú dostatočne kompatibilné.

(10a) Akékoľvek tvrdenia uvedené na základe výstupných údajov nahlásených v súlade s týmto nariadením by mali byť v plnom súlade so smernicou (EÚ) (…)/(...) o zdôvodňovaní a oznamovaní výslovných tvrdení týkajúcich sa životného prostredia (smernica o tvrdeniach týkajúcich sa životného prostredia), ako aj so smernicou (…)/(…), ktorou sa mení smernice 2005/29/ES a 2011/83/EÚ, pokiaľ ide o posilnenie postavenia spotrebiteľov v rámci zelenej transformácie prostredníctvom lepšej ochrany pred nekalými praktikami a lepšieho informovania. **[PN 11]**

(11) Náležitá metóda výpočtu emisií skleníkových plynov z dopravných služieb je jedným z kľúčových aspektov harmonizovaného rámca Únie stanoveného v tomto nariadení. Touto metódou by sa malo zabezpečiť, aby výpočty emisií vykonávané v rámci dopravného reťazca poskytovali porovnateľné a presné údaje o emisiách skleníkových plynov, a to na základe jednotného súboru metodických krokov. Mala by tiež primerane zohľadňovať potreby dopravného trhu, aby sa predišlo zbytočnej zložitosti, nadmernému zaťaženiu a nákladom, ***najmä pre MSP,*** a aby ju akceptovali zainteresované strany. **[PN 12]**

(12) Norma EN ISO 14083:2023, ktorú Európsky výbor pre normalizáciu ([9]) uverejnil v apríli 2023 a ktorou sa transponuje norma ISO 14083:2023, ~~bola zvolená ako referenčná metodika~~***by mala byť referenčnou metodikou*** výpočtu emisií skleníkových plynov z dopravných služieb ***na základe princípu „od zdroja ku kolesám*** podľa tohto nariadenia. Z analýzy vyplynulo, že norma ISO 14083:2023 sa ukázala ako najrelevantnejšia a najprimeranejšia pri plnení cieľov tohto nariadenia ***vrátane rýchleho prijatia na trhu a porovnateľnosti údajov***. Kvantifikácia emisií sa vykonáva na základe princípu well-to-wheel (od zdroja ku kolesám), ktorý zahŕňa emisie skleníkových plynov pochádzajúce z dodávok energie a používania vozidiel počas dopravy a operácií v uzloch. **[PN 13]**

(12a) Norma EN ISO 14083:2023 má svoje obmedzenia, najmä nedostatok, že sa v nej nezohľadňujú emisie skleníkových plynov z celého životného cyklu dopravných služieb. Komisia by preto mala posúdiť možnosť rozšírenia rozsahu pôsobnosti referenčnej metodiky výpočtu emisií skleníkových plynov z dopravných služieb v blízkej budúcnosti s cieľom zabezpečiť výpočet a vykazovanie emisií skleníkových plynov počas životného cyklu dopravných služieb. Budúca metodika by mala zohľadňovať zavádzanie vozidiel s nulovými emisiami a ustanovenia článku 14 ods. 5 smernice 2003/87/ES. Na tento účel by Komisia mala zvážiť existujúce snahy, ako je norma ISO 14067:2018 a pravidlá produktových kategórií pre dopravné služby stanovené v medzinárodnom systéme environmentálnych vyhlásení o výrobkoch. **[PN 14]**

(12b) Komisia by v spolupráci s Európskym výborom pre normalizáciu a vnútroštátnymi normalizačnými orgánmi členských štátov mala zabezpečiť, aby odvetvie dopravy malo prístup k norme ISO 14083:2023 alebo ekvivalentnej európskej norme CEN ISO 14083 bezplatne pre mikropodniky a malé a stredné podniky (ďalej len „MSP“) v zmysle vymedzenia v odporúčaní Komisie 2003/361/ES. Normy by mali byť prístupné vo svojom autentickom znení, ako aj vo všetkých úradných jazykoch Únie, aby bolo toto nariadenie v plnej miere prístupné všetkým, na ktorých sa vzťahuje. **[PN 111]**

([7]) Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2464 zo 14. decembra 2022, ktorou sa mení nariadenie (EÚ) č. 537/2014, smernica 2004/109/ES, smernica 2006/43/ES a smernica 2013/34/EÚ, pokiaľ ide o vykazovanie informácií o udržateľnosti podnikov (Ú. v. EÚ L 322, 16.12.2022, s. 15 – 80).

([8]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 691/2011 zo 6. júla 2011 o európskych environmentálnych ekonomických účtoch (Ú. v. EÚ L 192, 22.7.2011, s. 1 – 16).

([9]) https://www.cencenelec.eu.

(12c) V článku 2 Zmluvy o EÚ sa stanovuje, že Únia je založená na zásade právneho štátu, ktorá vyžaduje slobodný prístup k právu Únie pre všetky fyzické alebo právnické osoby Únie, a že jednotlivci musia mať možnosť jednoznačne poznať svoje práva a povinnosti (rozsudok z 22. februára 2022, Stichting Rookpreventie Jeugd a i., C-160/20, bod 41). Tento voľný prístup musí najmä umožňovať každej osobe, ktorú sa právna úprava snaží chrániť, aby v medziach povolených zákonom overila, či osoby, ktorým sú určené pravidlá stanovené daným zákonom, skutočne tieto pravidlá dodržiavajú. Obdobne z dôvodu účinkov, ktoré jej priznávajú právne predpisy Únie, sa v harmonizovanej norme môžu špecifikovať práva priznané jednotlivcom, ako aj ich povinnosti, a tieto špecifikácie môžu byť pre nich potrebné na overenie toho, či daný výrobok alebo služba skutočne spĺňa požiadavky takéhoto právneho predpisu. **[PN 112]**

(12d) Súdny dvor vo svojom rozsudku z 27. októbra 2016 vo veci C-613/14 rozhodol, že harmonizovaná norma prijatá na základe smernice, na ktorú boli uverejnené odkazy v Úradnom vestníku Európskej únie, je vzhľadom na svoje právne účinky súčasťou práva Únie. Súdny dvor vo svojom rozsudku z 5. marca 2024 vo veci C-588/21 P konštatoval existenciu prevažujúceho verejného záujmu v zmysle článku 4 ods. 2 poslednej časti vety nariadenia č. 1049/2001, ktorý vyplýva zo zásad právneho štátu, transparentnosti, otvorenosti a dobrej správy vecí verejných a odôvodňuje zverejnenie osobitných harmonizovaných noriem, keďže tieto normy sú súčasťou práva Únie z dôvodu ich právnych účinkov. **[PN 113]**

(12e) Za emisie počas celého životného cyklu sa vo všeobecnosti považujú emisie skleníkových plynov od zdroja ku kolesám a emisie z výroby, údržby a likvidácie vozidiel, ako aj z infraštruktúry, pokiaľ je to relevantné, ako sa stanovuje v odporúčaní Komisie (EÚ) 2021/2279. Z dôvodov proporcionality a s cieľom obmedziť administratívnu zložitosť a náklady na vykonávanie by sa do posudzovania emisií počas životného cyklu na účely tohto nariadenia nemala zahŕňať infraštruktúra. **[PN 16]**

(13) Pozornosť by sa mala venovať tomu, aby nedošlo k odchýleniu sa od pôvodných metodických možností normy EN ISO 14083:2023, aby sa predišlo nezrovnalostiam pri výpočte emisií skleníkových plynov z dopravných služieb na trhu, najmä v kontexte medzinárodných dopravných reťazcov. ~~Z času na čas~~ Je však vhodné ***pravidelne*** posúdiť potrebu možnej úpravy normy EN ISO 14083:2023 z hľadiska politík Únie ***vrátane plánovanej legislatívy***, ako aj budúcich zmien uvedenej normy, ktoré môže vykonať Európsky výbor pre normalizáciu alebo iný príslušný orgán. ~~V prípade, že~~**Ak** z týchto posúdení vyplynie***, že existuje*** riziko, že určitá časť normy môže spôsobiť neprimerané odchýlky pri výpočte emisií skleníkových plynov z dopravných služieb v konkrétnych trhových segmentoch alebo viesť k nezrovnalostiam medzi uvedenou normou a cieľmi tohto nariadenia alebo iných uplatniteľných právnych predpisov Únie, Komisia môže v spolupráci s členskými štátmi zvážiť, či požiada Európsky výbor pre normalizáciu o príslušnú revíziu normy alebo sa rozhodne vylúčiť uvedenú časť normy z rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia. ***Mala by sa vylúčiť zmena normy alebo zložky vytvárajúca zjavné riziko nezlučiteľnosti s cieľmi tohto nariadenia a inými uplatniteľnými pravidlami Únie, najmä s dlhodobým cieľom Únie v oblasti klímy a strednodobými cieľmi Únie stanovenými v nariadení (EÚ) 2021/1119 a inými právnymi predpismi Únie v oblasti klímy.*** **[PN 17]**

(14) Aby sa zabránilo obehu nepresných informácií na trhu, môže vzniknúť potreba objasniť referenčnú metodiku, pokiaľ ide o parametre relevantné z hľadiska emisií skleníkových plynov a predpoklady použité na výpočet emisií pred poskytnutím služby. To isté platí pre iné relevantné technické parametre súvisiace s prideľovaním emisií alebo agregáciou údajových prvkov, ak použitie týchto parametrov nie je v metodike výslovne objasnené.

(15) Na výpočet emisií skleníkových plynov z dopravných služieb možno použiť rôzne druhy vstupných údajov vrátane primárnych a sekundárnych údajov. Používanie primárnych údajov vedie k najspoľahlivejším a najpresnejším výsledkom, a preto by ~~sa malo uprednostniť s cieľom zabezpečiť postupné zavádzanie týchto údajov do postupov~~ ***malo pre postupy*** výpočtu emisií skleníkových plynov ***povinné***. ***Keďže však*** primárne údaje ~~však~~ môžu byť pre ~~niektoré zainteresované strany, najmä MSP,~~***malé a stredné podniky*** nedosiahnuteľné alebo nedostupne drahé***, MSP by mali byť vyňaté***. Preto by sa malo za ~~jasných~~ podmienok ***stanovených v tomto nariadení*** povoliť používanie sekundárnych údajov. ***Výrobcovia pôvodného zariadenia by mali MSP poskytovať prístup k palubným údajom relevantným na tento účel.*** **[PN 18]**

(15a) Ak organizátor dopravných služieb, ktorý čiastočne alebo úplne zadá konkrétny výkon dopravnej služby subdodávateľovi a rozhodne sa začleniť údaje subdodávateľa o emisiách skleníkových plynov do svojho celkového výpočtu, mal by mať možnosť spoľahnúť sa na sekundárne údaje týkajúce sa dopravných služieb poskytovaných subdodávateľom (subdodávateľmi). Mala by sa umožniť flexibilita pri používaní sekundárnych údajov poskytnutých jedným alebo viacerými subdodávateľmi, aj keď sa primárne údaje používajú na výpočet emisií skleníkových plynov z dopravných služieb, ktoré poskytujú iní subdodávatelia alebo vozový park organizátora dopravných služieb. **[PN 19]**

(15b) Členské štáty môžu zaviesť stimuly administratívnej, finančnej alebo operačnej povahy s cieľom podporovať využívanie primárnych údajov a v tejto súvislosti by členské štáty mali informovať Komisiu o zavedení takýchto stimulov, aby Komisia mohla monitorovať dobré fungovanie vnútorného trhu a zabezpečiť rovnaké podmienky. **[PN 20]**

(16) Pokiaľ ide o sekundárne údaje, emisie skleníkových plynov z dopravnej služby sa môžu vypočítať pomocou štandardných hodnôt alebo modelovaných údajov. Používaním štandardných hodnôt a modelovaných údajov by sa však malo dospieť k presným a spoľahlivým informáciám o emisiách skleníkových plynov z konkrétnej dopravnej služby, a preto by sa uvedené štandardné hodnoty mali stanoviť a modelové údaje vypracovať ***a pravidelne aktualizovať*** neutrálnym a objektívnym spôsobom na základe dôveryhodných zdrojov a primeraných parametrov. ***Databázy a štandardné súbory údajov, ktoré by viedli k podhodnoteniu výsledných emisií v porovnaní s hodnotami uvedenými vo vykazovaní primárnych údajov, sa považujú za nevyhovujúce technickým kontrolám kvality týkajúcim sa presnosti a spoľahlivosti informácií. Tieto technické kontroly kvality by sa mali pravidelne opakovať.*** **[PN 21]**

(17) Mala by sa preto zriadiť základná databáza EÚ pre štandardné hodnoty intenzity skleníkových plynov s cieľom zlepšiť porovnateľnosť výsledkov emisií skleníkových plynov získaných pri uplatňovaní tohto nariadenia***. Táto databáza by mala poskytovať dostatočne podrobné údaje a odrážať odvetvové, vnútroštátne a regionálne špecifiká v celej Únii a mala by obsahovať samostatné tabuľky pre každý druh dopravy, pričom by sa mala zabezpečiť pravidelná aktualizácia a začlenenie najmodernejšieho technologického pokroku v oblasti znižovania emisií***. Vzhľadom na odvetvové, vnútroštátne a regionálne špecifiká týchto štandardných hodnôt v celej Únii by sa však mali povoliť iné relevantné databázy a súbory údajov prevádzkované tretími stranami pod podmienkou, že sa podrobia technickej kontrole kvality na úrovni Únie. **[PN 22]**

(18) Pri stanovovaní intenzity skleníkových plynov dopravnej služby sa vyžaduje, aby sa z emisných faktorov skleníkových plynov pre dopravné energetické nosiče odvodzovali odhady emisií skleníkových plynov odrážajúce množstvo energie spotrebovanej z hľadiska prístupu well-to-wheel. Preto by sa mala zriadiť centrálna databáza EÚ obsahujúca emisné faktory skleníkových plynov energetických nosičov, aby sa zaručila porovnateľnosť a kvalita vstupných údajov.

(18a) Pri kvantifikácii emisií súvisiacich s používaním elektrickej energie na základe aktuálnych a presných hodnôt intenzity pre každý členský štát by sa mal podporovať prístup založený na polohe, ktorým sa zabezpečí súbor aktuálnych a presných hodnôt intenzity emisií pre jednotlivé členské štáty. Ďalej je žiaduci trhový prístup za predpokladu, že sa prostredníctvom akreditovateľnej zmluvy so zárukami pôvodu zabezpečí náležitá vysledovateľnosť. V databázach zriadených týmto nariadením by sa mali používať údaje s prístupom založeným na polohe. **[PN 23]**

(19) Vývoj a údržbu databáz EÚ so štandardnými hodnotami pre intenzitu skleníkových plynov a emisnými faktormi skleníkových plynov ***podľa tohto nariadenia***, ako aj technickú kontrolu kvality externých databáz a súborov údajov prevádzkovaných tretími stranami by mal vykonávať neutrálny a príslušný orgán pôsobiaci na úrovni Únie. Vzhľadom na svoje právomoci má Európska environmentálna agentúra najlepšie predpoklady na to, aby poskytla potrebnú pomoc pri riadnom vykonávaní tejto časti nariadenia. V prípade potreby sa táto práca môže opierať o príspevky od iných odvetvových orgánov EÚ a ich podporu v súlade so samostatným právom Únie. **[PN 23]**

(20) Modelované údaje sa môžu použiť, ak sú založené na modeli vytvorenom v súlade s referenčnou metodikou a prípadne inými ustanoveniami týkajúcimi sa používania sekundárnych údajov a nástrojov na výpočet stanovených v tomto nariadení.

(21) V nariadení (EÚ) 2015/757 ([10]) a smernici 2003/87/ES ([11]) sa vyžaduje zber, výpočet a každoročné nahlasovanie emisií ~~CO2~~***skleníkových plynov*** z lodí, resp. lietadiel. Nariadenie (EÚ) 2015/757 a smernica 2003/87/ES môžu do určitej miery dopĺňať ustanovenia stanovené v tomto nariadení, najmä pokiaľ ide o produkciu údajov o spaľovaní paliva ako vstupného údaja na kvantifikáciu emisií z dopravných služieb. Vstupné údaje na generovanie emisií

([10]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/757 z 29. apríla 2015 o monitorovaní, nahlasovaní a overovaní emisií oxidu uhličitého z námornej dopravy a o zmene smernice 2009/16/ES (Ú. v. EÚ L 123, 19.5.2015, s. 55 – 76).

([11]) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2003/87/ES z 13. októbra 2003 o vytvorení systému obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v Spoločenstve, a ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 96/61/ES (Ú. v. EÚ L 275, 25.10.2003, s. 32 – 46).

skleníkových plynov z dopravných služieb môžu pochádzať aj z vykonávania iných legislatívnych rámcov, ako je nariadenie (EÚ) 2019/1242 ([12]) ~~a~~**,** nariadenie (EÚ) 2019/631 ([13]) ***a nariadenie (EÚ) 2023/2405*** ([14]). **[PN 25]**

(22) Je vhodné stanoviť spoločné parametre na vyjadrenie výstupných údajov o emisiách skleníkových plynov, ktoré sú základom pre porovnateľnosť uvedených údajov, a umožniť účinné referenčné porovnávanie rôznych dopravných služieb. Spoločné parametre by mali takisto umožniť jasnú komunikáciu od poskytovateľa údajov a presné pochopenie tejto komunikácie zo strany príjemcu údajov. ***V tomto zmysle by Komisia pri určovaní vzdialeností, najmä pokiaľ ide o stanovenie intenzity emisií, mala špecifikovať podrobné pravidlá týkajúce sa používania možnosti ortodromickej vzdialenosti (GCD) v rámci normy ISO 14083. Tieto pravidlá by nemali brániť používaniu primárnych údajov týkajúcich sa skutočnej vzdialenosti, ako napríklad v odvetví železničnej dopravy.*** **[PN 26]**

(23) Všetky rozčlenené informácie o emisiách skleníkových plynov z dopravnej služby, ktoré sa sprístupňujú tretej strane na komerčné alebo regulačné účely v súlade s rozsahom pôsobnosti tohto nariadenia, by mali nevyhnutne a zreteľne zahŕňať výstupné údaje stanovené podľa osobitných pravidiel výpočtu emisií skleníkových plynov stanovených v tomto nariadení. V prípade potreby možno pridať ďalšie údajové prvky, ktoré slúžia na iné účely ako tie, ktoré sú vymedzené v tomto nariadení.

(23a) Sprístupňovanie informácií o emisiách skleníkových plynov pred poskytnutím dopravnej služby je kľúčové na podporu informovaného rozhodovania občanov a ovplyvňuje obchodné rozhodnutia subjektov, ktoré tieto služby organizujú a poskytujú na trhu. Informácie o emisiách skleníkových plynov súvisiacich s konkrétnou dopravnou službou by preto mali dotknuté subjekty a sprostredkovatelia údajov zverejňovať vždy, keď je to možné, pred poskytnutím dopravnej služby. Informácie o emisiách skleníkových plynov sa však môžu zverejniť po poskytnutí dopravnej služby, najmä keď si komunikácia medzi spoločnosťami vyžaduje podrobnejšie informácie, najmä v kontexte logistických reťazcov a subdodávateľských zmluvných vzťahov. **[PN 27]**

(23b) Sprostredkovatelia údajov by mali byť povinní viditeľne začleniť informácie do každého výsledku vyhľadávania a zahrnúť poradie podľa emisií ako štandardnú možnosť triedenia, pričom by sa ako prvá zobrazila najekologickejšia možnosť, a uviesť aj jednoduché porovnanie medzi rôznymi variantmi vrátane použitia súkromného vozidla alebo bicyklov. Prevádzkovatelia elektronického obchodu by mali okrem aktuálne dostupného odhadovaného dátumu a nákladov uvádzať aj emisie z prepravných služieb súvisiace s rôznymi možnosťami doručovania balíkov. Výstupné údaje týkajúce sa skutočných emisií dopravnej služby by sa mali poskytnúť aj po jej dokončení. **[PN 28]**

(24) Na preukázanie súladu s požiadavkami stanovenými v tomto nariadení by subjekt, ktorý vypočítava a sprístupňuje informácie o emisiách skleníkových plynov z dopravnej služby, mal mať možnosť vyvodiť dôkazy na podloženie príslušných výstupných údajov. Uvedené dôkazy by sa mali vyhotoviť podľa pravidiel nahlasovania na úrovni dopravných služieb stanovených v norme EN ISO 14083:2023 a musia byť k dispozícii na požiadanie príslušného orgánu, ako je súd, alebo akejkoľvek inej tretej strany, ak sa to vyžaduje v rámci samostatných dohôd, a to aj z hľadiska B2B (vzťahy medzi podnikmi).

(25) Pokiaľ sa neuplatňujú samostatné dohody, sprostredkovateľ údajov, ktorý zhromažďuje informácie o emisiách skleníkových plynov dopravnej služby od dotknutého subjektu alebo inej relevantnej právnickej alebo fyzickej osoby a sprístupňuje ich na trhu, by sa nemal považovať za zodpovedného v prípade, že tieto informácie porušujú ktorúkoľvek z požiadaviek súvisiacich s výpočtom a overovaním emisií skleníkových plynov z dopravných služieb a s osvedčovaním nástrojov na výpočet stanovených v tomto nariadení. Sprostredkovateľ údajov by sa však mal snažiť zabrániť tomu, aby sa sprístupňovali nepresné alebo nesprávne informácie, a mal by dodržiavať pravidlá týkajúce sa výstupných údajov o emisiách skleníkových plynov, komunikácie a transparentnosti. Okrem toho by mal sprostredkovateľ údajov poskytnúť zdroj týchto informácií, aby bolo možné identifikovať príslušného poskytovateľa informácií.

([12]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1242 z 20. júna 2019, ktorým sa stanovujú emisné normy CO2 pre nové ťažké úžitkové vozidlá a menia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 595/2009 a (EÚ) 2018/956 a smernica Rady 96/53/ES (Ú. v. EÚ L 198, 25.7.2019).

([13]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/631 zo 17. apríla 2019, ktorým sa stanovujú emisné normy CO2 pre nové osobné vozidlá a nové ľahké úžitkové vozidlá a ktorým sa zrušujú nariadenia (ES) č. 443/2009 a (EÚ) č. 510/2011 (prepracované znenie) (Text s významom pre EHP) (Ú. v. EÚ L 111, 25.4.2019, s. 13 – 53).

([14]) ***Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/2405 z 18. októbra 2023 o zaistení rovnakých podmienok pre udržateľnú leteckú dopravu (iniciatíva ReFuelEU Aviation) (Ú. v. EÚ L, 2023/2405, 31.10.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2405/oj).***

(26) Externé nástroje na výpočet, ktoré sa poskytujú na trhu na širšie komerčné a nekomerčné využitie, môžu uľahčiť započítavanie emisií skleníkových plynov z dopravných služieb, a tým podporiť jeho zavádzanie širšími skupinami zainteresovaných strán. Používanie týchto nástrojov by sa malo osvedčovať, aby sa zaručilo, že spĺňajú požiadavky tohto nariadenia, najmä pokiaľ ide o používanie spoločnej referenčnej metodiky a vhodného súboru vstupných údajov. ***V osvedčení by sa malo uviesť, či nástroj na výpočet podporuje výpočet založený na primárnych údajoch.*** **[PN 29]**

(26a) S cieľom vytvoriť spoločný a ľahko porovnateľný postup, ako aj znížiť administratívnu a finančnú záťaž subjektov, ktoré chcú vypočítať svoje emisie, najmä MSP, by Komisia mala vyvinúť bezplatný verejný nástroj na výpočet, ktorý zaručí prístupnosť výstupných údajov a ktorý bude ľahko použiteľný a ľahko prístupný online. K tomuto nástroju na výpočet by mali byť poskytnuté podrobné usmernenia. Komisia by mala zabezpečiť, aby tento nástroj pomáhal zvyšovať informovanosť a motivoval k využívaniu primárnych údajov na výpočet emisií skleníkových plynov. **[PN 30]**

(27) Riadne navrhnutý systém overovania súladu výstupných údajov o emisiách skleníkových plynov sprístupňovaných na trhu a príslušných postupov výpočtu s požiadavkami stanovenými v tomto nariadení by mal podstatne zvýšiť dôveru v spoľahlivosť a presnosť uvedených údajov. Subjekty, ktoré úspešne absolvovali posudzovanie zhody, by mali byť oprávnené získať dôkaz o zhode, ktorý sa má všeobecne uznávať v celej Únii. ~~V prípade použitia primárnych údajov by to mal dôkaz o súlade uznať, najmä~~***V dôkaze o súlade by sa mal uviesť podiel použitých primárnych údajov*** s cieľom stimulovať zber a používanie primárnych údajov akýmkoľvek subjektom, ktorého sa týkajú pravidlá stanovené v tomto nariadení. **[PN 31]**

(28) Administratívne zaťaženie spojené s overovaním by mohlo byť pre menšie spoločnosti neprimerané, a preto by sa mu malo zabrániť. Na tento účel by MSP mali byť oslobodené od požiadaviek súvisiacich s overovaním, pokiaľ tieto podniky nechcú získať príslušný dôkaz o zhode. Veľké podniky by okrem toho mali pri zvažovaní žiadosti o overenie zhody od partnerov v rámci hodnotového reťazca, najmä MSP, zohľadniť zásadu proporcionality.

(28a) Započítavanie emisií skleníkových plynov založené na primárnych údajoch by mohlo zistiť množstvo spotrebovaného paliva alebo energie, ktoré súvisí s priradením ku konkrétnym odberateľom, a preto sa emisie môžu spätne previesť na prevádzkové náklady. Najmä v odvetví nákladnej dopravy to negatívne ovplyvňuje vyjednávaciu silu MSP. Veľké podniky by preto nemali mať možnosť požadovať emisie skleníkových plynov na základe primárnych údajov od partnerov hodnotového reťazca, najmä od MSP. **[PN 32]**

(29) Ak sa overovanie informácií týkajúcich sa údajov o emisiách skleníkových plynov z dopravných služieb organizuje v súlade s osobitnými pravidlami stanovenými v iných právnych predpisoch Únie vrátane nariadenia o zabezpečení rovnakých podmienok pre udržateľnú leteckú dopravu, ktoré vykonáva Agentúra Európskej únie pre bezpečnosť letectva, k týmito pravidlám sa pristupuje rovnocenným spôsobom pod podmienkou, že sa overovací posudok stanoví v súlade s požiadavkami tohto nariadenia.

(29b) S cieľom zabezpečiť riadne uplatňovanie a vykonávanie tohto nariadenia by členské štáty mali prispieť k jeho presadzovaniu, a to aj zavedením systému sankcií. Finančné sankcie by mali byť primerané a odrádzajúce a mali by zohľadňovať prípadné opakované nedodržiavanie požiadaviek na výpočet a informácie alebo poskytovanie zavádzajúcich informácií dotknutými subjektmi. Minimálne alebo maximálne stanovené sumy by v žiadnom prípade nemali vytvárať stimuly na nedodržiavanie predpisov. **[PN 33]**

(30) S cieľom umožniť efektívne fungovanie tohto nariadenia by sa na Komisiu mala delegovať právomoc prijímať akty v súlade s článkom 290 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, pokiaľ ide o posudzovanie a vylúčenie určitých prvkov referenčnej metodiky, predkladanie žiadostí Európskemu výboru pre normalizáciu, stanovenie pravidiel vykonávania technickej kontroly kvality externých databáz štandardných hodnôt, prispôsobenie parametrov pre výstupné údaje o emisiách skleníkových plynov a stanovenie ďalších metód a kritérií akreditácie orgánov posudzovania zhody. Je osobitne dôležité, aby Komisia počas prípravných prác uskutočnila príslušné konzultácie, a to aj na úrovni expertov,

a aby tieto konzultácie vykonávala v súlade so zásadami stanovenými v Medziinštitucionálnej dohode z 13. apríla 2016 o lepšej tvorbe práva ([15]). Predovšetkým, v záujme rovnakého zastúpenia pri príprave delegovaných aktov, sa všetky dokumenty doručujú Európskemu parlamentu a Rade v rovnakom čase ako expertom z členských štátov, a experti Európskeho parlamentu a Rady majú systematicky prístup na zasadnutia skupín expertov Komisie, ktoré sa zaoberajú prípravou delegovaných aktov.

(31) S cieľom zabezpečiť jednotné podmienky vykonávania tohto nariadenia by sa mali na Komisiu preniesť vykonávacie právomoci týkajúce sa osvedčovania nástrojov na výpočet a overovania údajov o emisiách skleníkových plynov. Uvedené právomoci by sa mali vykonávať v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011 ([16]).

(32) Porovnateľnosť údajov o emisiách skleníkových plynov z dopravných služieb a lepšie zavádzanie započítavania emisií skleníkových plynov do podnikateľskej praxe nie sú ciele, ktoré môžu členské štáty uspokojivo dosiahnuť bez rizika zavedenia byrokracie na vnútornom trhu a bez dodatočných nákladov a administratívnej záťaže pre priemyselné odvetvia. Tieto ciele možno z dôvodu sieťových účinkov členských štátov, ktoré konajú spoločne, lepšie dosiahnuť na úrovni Únie. Únia preto môže prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Zmluvy o Európskej únii.

(33) V súlade so zásadou proporcionality je na dosiahnutie základného cieľa, ktorým je stimulovanie zmeny správania podnikov a zákazníkov vedúcej k zníženiu emisií skleníkových plynov z dopravných služieb zavádzaním a využívaním porovnateľných a spoľahlivých údajov o emisiách skleníkových plynov, potrebné a vhodné stanoviť pravidlá započítavania emisií skleníkových plynov z dopravných služieb. V súlade s článkom 5 ods. 4 Zmluvy o Európskej únii toto nariadenie neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie sledovaných cieľov,

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

KAPITOLA 1

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

Článok 1

Predmet úpravy

Týmto nariadením sa stanovujú pravidlá započítavania ***a sprístupňovania*** emisií skleníkových plynov z dopravných služieb, ktoré sa začínajú alebo končia na území Únie. **[PN 34]**

Článok 2

Rozsah pôsobnosti

Toto nariadenie sa vzťahuje na~~každý subjekt poskytujúci alebo~~***:***

a) subjekty poskytujúce alebo organizujúce **služby nákladnej a osobnej dopravy v Únii, ~~ktorý vypočítava~~*~~ktoré~~* *vypočítavajú* emisie skleníkových plynov z dopravnej služby začínajúcej alebo končiacej na území Únie a ~~sprístupňuje~~*sprístupňujú* rozčlenené informácie o týchto emisiách akejkoľvek tretej strane ~~na komerčné alebo regulačné účely~~*;***

b) sprostredkovateľov údajov, ktorí vypočítavajú informácie o emisiách skleníkových plynov z dopravných služieb a nielen sprístupňujú informácie o týchto emisiách, ktoré poskytol dotknutý subjekt alebo iná príslušná právnická alebo fyzická osoba. **[PN 35]**

([15]) Medziinštitucionálna dohoda medzi Európskym parlamentom, Radou Európskej únie a Európskou komisiou o lepšej tvorbe práva (Ú. v. EÚ L 123, 12.5.2016, s. 1).

([16]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011 zo 16. februára 2011, ktorým sa ustanovujú pravidlá a všeobecné zásady mechanizmu, na základe ktorého členské štáty kontrolujú vykonávanie vykonávacích právomocí Komisie (Ú. v. EÚ L 55, 28.2.2011, s. 13).

Článok 3

Vymedzenie pojmov

Na účely tohto nariadenia sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

1. „skleníkový plyn“ je prirodzená aj antropogénna plynná zložka atmosféry, ktorá absorbuje a emituje žiarenie pri špecifických vlnových dĺžkach v spektre infračerveného žiarenia emitovaného povrchom Zeme, atmosférou a oblakmi***, ako sa stanovuje v najnovšej hodnotiacej správe Medzivládneho panelu o zmene klímy (IPCC)***; **[PN 36]**

2. „emisia skleníkových plynov“ je uvoľnenie skleníkového plynu do atmosféry vyjadrené ako hmotnosť ekvivalentu oxidu uhličitého;

3. „ekvivalent oxidu uhličitého (ekvivalent CO_2)“ je jednotka na porovnanie radiačného pôsobenia skleníkového plynu a radiačného pôsobenia oxidu uhličitého;

4. „započítavanie emisií skleníkových plynov“ sú opatrenia vykonávané na kvantifikáciu emisií skleníkových plynov prostredníctvom meraní a výpočtov a používané na ich nahlasovanie;

5. „dopravná služba“ je preprava nákladu alebo cestujúceho z východiskového miesta do cieľového miesta; dopravná služba môže zahŕňať jeden alebo viacero prvkov dopravného reťazca, ktoré si vyžadujú dopravné operácie a/alebo operácií v uzloch;

6. „dopravná operácia“ je prevádzka vozidla na účely prepravy cestujúcich a/alebo nákladu;

7. „prevádzka uzla“ je operácia na účely prevozu nákladu alebo cestujúcich cez uzol;

8. „vozidlo“ je prostriedok na prepravu cestujúcich a/alebo tovaru vo všetkých druhoch dopravy;

9. „dopravný reťazec“ je sled dopravných prvkov súvisiacich s nákladom alebo s cestujúcim (so skupinou cestujúcich), ktoré spolu predstavujú ich presun z východiskového miesta do cieľového miesta;

10. „prvok dopravného reťazca“ je úsek dopravného reťazca, v rámci ktorého sa náklad alebo cestujúci (skupina cestujúcich) prepravuje jedným vozidlom alebo prechádza cez jeden uzol;

11. „sprístupňovanie informácií o emisiách skleníkových plynov z dopravnej služby“ je oznámenie rozčlenených informácií o emisiách skleníkových plynov súvisiacich s konkrétnou dopravnou službou zo strany dotknutého subjektu alebo sprostredkovateľa údajov akejkoľvek tretej strane v súvislosti s poskytovaním, oznamovaním alebo predajom uvedenej služby, a to buď pred poskytnutím dopravnej služby, alebo po jej poskytnutí;

12. „dotknutý subjekt“ je subjekt, ktorý vypočítava emisie skleníkových plynov z dopravnej služby začínajúcej alebo končiacej na území Únie a sprístupňuje informácie o týchto emisiách akejkoľvek tretej strane na komerčné alebo regulačné účely;

13. „sprostredkovateľ údajov“ je právnická alebo fyzická osoba, ktorá zhromažďuje ~~a~~, ***vypočítava alebo*** sprístupňuje informácie o emisiách skleníkových plynov z dopravnej služby ~~na základe samostatných právnych, zmluvných alebo iných relevantných dohôd~~; **[PN 37]**

14. „činnosť súvisiaca so skleníkovými plynmi“ je činnosť, ktorej výsledkom sú emisie skleníkových plynov;

15. „údaje o činnosti súvisiacej so skleníkovými plynmi“ sú kvantitatívne meradlo činnosti súvisiacej so skleníkovými plynmi;

16. „intenzita emisií skleníkových plynov“ je koeficient, ktorý dáva do vzťahu špecifické údaje o činnosti súvisiacej so skleníkovými plynmi a emisie skleníkových plynov;

17. „emisný faktor skleníkových plynov“ je koeficient, ktorý dáva do vzťahu ~~činnosť súvisiacu~~***špecifické údaje o činnosti súvisiacej*** so skleníkovými plynmi a emisie skleníkových plynov; **[PN 38]**

18. „emisie skleníkových plynov od zdroja ku kolesám“ sú emisie, ktoré predstavujú vplyv skleníkových plynov vyplývajúci z používania vozidla aj z poskytovania energie pre vozidlo***, čo je podskupina emisií počas celého životného cyklu***; **[PN 39]**

19. „emisie od nádrže ku kolesám“ sú emisie zo spotreby energie súvisiace s pohonom vozidla; ide o podmnožinu emisií od zdroja ku kolesám;

19a. „emisie počas celého životného cyklu“ sú emisie, ktoré predstavujú súhrn príslušného podielu emisií spojených s výstavbou infraštruktúry používanej vozidlom, emisií spojených s výrobou, údržbou a ukončením životnosti vozidla a emisií od zdroja ku kolesám; **[PN 39]**

20. „energetický nosič“ je látka alebo jav, ktorý možno použiť na výrobu mechanickej práce alebo tepla alebo na prevádzku chemických alebo fyzikálnych procesov;

21. „primárne údaje“ sú kvantifikovaná hodnota procesu alebo činnosti získaná priamym meraním alebo výpočtom založeným na priamych meraniach;

22. „sekundárne údaje“ sú buď modelované údaje alebo štandardné hodnoty, ktoré nespĺňajú požiadavky na primárne údaje, vrátane údajov z databáz a uverejnenej literatúry, štandardné emisné faktory skleníkových plynov z národných inventúr, vypočítané údaje, odhady alebo iné reprezentatívne údaje a údaje získané zo zástupných procesov alebo odhadov;

23. „štandardná hodnota“ je hodnota sekundárnych údajov získaná z uverejneného zdroja ***a overená orgánom posudzovania zhody***, ktorá sa považuje za štandardnú v prípade nedostatku primárnych alebo modelovaných údajov; **[PN 41]**

24. „modelované údaje“ sú údaje získané použitím modelu, v ktorom sa zohľadňujú primárne údaje a/alebo parametre relevantné z hľadiska emisií skleníkových plynov z dopravnej operácie alebo prevádzky uzla, a to aj použitím modelu poskytnutého prostredníctvom nástroja na výpočet;

25. „výstupné údaje“ sú rozčlenené údaje o emisiách skleníkových plynov dopravnej služby stanovené s použitím referenčnej metodiky a vstupných údajov stanovených v tomto nariadení;

26. „parameter“ je meradlo kvantitatívneho hodnotenia;

27. „dôkaz odôvodňujúci informácie o emisiách skleníkových plynov z dopravnej služby“ je vypracovanie správy na požiadanie na úrovni dopravnej služby, ako sa stanovuje v norme EN ISO 14083:2023;

28. „nástroj na výpočet“ je aplikácia, model alebo softvér umožňujúci automatický výpočet emisií skleníkových plynov z dopravnej služby;

29. „externý nástroj na výpočet“ je nástroj na výpočet, ktorý na trhu poskytuje tretia strana na širšie komerčné alebo nekomerčné využitie;

30. „orgán posudzovania zhody“ je orgán posudzovania zhody, ako sa vymedzuje v článku 2 bode 13 nariadenia (ES) č. 765/2008 ([17])**-*;***

30a. „organizátor dopravných služieb“ je subjekt, ktorý poskytuje dopravné služby, v rámci ktorých je prevádzkovanie niektorých prvkov dopravného reťazca zadané jednému alebo viacerým subdodávateľom, ktorí ich prevádzkujú; **[PN 42]**

30b. „subdodávateľ dopravných služieb“ je subjekt, ktorý v mene organizátora dopravných služieb zabezpečuje dopravné operácie pre jeden alebo viac prvkov dopravného reťazca na základe zmluvných dojednaní. **[PN 43]**

KAPITOLA II

METODIKA

Článok 4

Metóda výpočtu emisií skleníkových plynov z dopravných služieb

1. Emisie skleníkových plynov z dopravných služieb ***od zdroja ku kolesám*** sa vypočítajú na základe metodiky vymedzenej v aktuálnom znení normy EN ISO 14083:2023 a pravidiel stanovených v kapitole III tohto nariadenia. **[PN 44]**

1a. Komisia do... [dátum nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia] bezplatne sprístupní normu EN ISO 14083:2023 na ľahko dostupnom webovom sídle. **[PN 45]**

2. Komisia posúdi potrebu úpravy akejkoľvek časti normy uvedenej v odseku 1 najneskôr do 36 mesiacov od dátumu začatia uplatňovania tohto nariadenia***, najmä s cieľom zabezpečiť jej súlad s dlhodobými klimatickými cieľmi Únie a jej strednodobými klimatickými cieľmi stanovenými v nariadení (EÚ) 2021/2119 a v ďalších právnych predpisoch Únie v oblasti klímy a energie***.** **[PN 46]**

2a. Komisia do... [24 mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia] predloží Európskemu parlamentu a Rade správu, v ktorej stanoví spoločnú metodiku Únie na výpočet emisií skleníkových plynov počas životného cyklu všetkých druhov dopravy, najmä emisií pochádzajúcich z výroby, údržby a likvidácie vozidiel. V správe sa náležite

([17]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 765/2008 z 9. júla 2008, ktorým sa stanovujú požiadavky akreditácie a dohľadu nad trhom v súvislosti s uvádzaním výrobkov na trh a ktorým sa zrušuje nariadenie (EHS) č. 339/93 (Ú. v. EÚ L 218, 13.8.2008).

zohľadnia všetky metodiky pre emisie počas životného cyklu vypracované v súlade s nariadením (EÚ) 2019/631, nariadením (EÚ) 2023/1542 a nariadením (EÚ) 2019/1242. V správe sa posúdi najlepší prístup k vykonávaniu spoločnej metodiky Únie životného cyklu na účely tohto nariadenia a vo vhodných prípadoch sa k nej bezodkladne pripojí legislatívny návrh na zmenu tohto nariadenia. **[PN 47]**

2b. V rámci posúdenia uvedeného v odseku 2 Komisia posúdi uskutočniteľnosť a hospodársky, environmentálny, zdravotný a sociálny vplyv, ktorý by malo začlenenie započítavania znečistenia vzduchu v dôsledku dopravných služieb, ktoré sa začínajú alebo končia na území Únie, do rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia. **[PN 48]**

3. Komisia môže začať kontrolu súladu s cieľom posúdiť akúkoľvek zmenu normy uvedenej v odseku 1. Kontrolu súladu iniciuje Komisia, ktorá môže v prípade potreby konať na žiadosť členského štátu.

4. Komisia je splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 16 s cieľom vylúčiť z rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia zmenu uvedenú v odseku 3 a časť uvedenú v odseku 2, ak na základe jej posúdenia táto zmena alebo časť vytvárajú zjavné riziko nezlučiteľnosti s cieľmi tohto nariadenia a inými uplatniteľnými pravidlami Únie.

5. Komisia je splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 16 s cieľom požiadať Európsky výbor pre normalizáciu o revíziu normy uvedenej v odseku 1, a to aj na základe výsledku posúdenia uvedeného v odseku 2 a kontroly súladu uvedenej v odseku 3.

6. Komisia je splnomocnená prijímať ~~vykonávacie~~***delegované*** akty v súlade s článkom ~~17~~***16*** s cieľom doplniť toto nariadenie, aby objasnila referenčnú metodiku uvedenú v odseku 1, zabezpečiť jeho jednotné vykonávanie na trhu, pokiaľ ide o prístup k určeniu vhodných parametrov relevantných z hľadiska emisií na výpočet emisií skleníkových plynov pred poskytnutím služby a prípadne iných technických parametrov súvisiacich s prideľovaním emisií alebo agregáciou údajových prvkov, ktoré v uvedenej metodike nie sú výslovne vysvetlené. **[PN 49]**

KAPITOLA III

VSTUPNÉ ÚDAJE A ZDROJE

Článok 5

Použitie primárnych a sekundárnych údajov

1. Subjekty uvedené v článku 2 ***používajú primárne údaje na výpočet emisií skleníkových plynov z dopravnej služby, ktorú poskytujú, s výnimkou služieb poskytovaných mikropodnikmi, malými a strednými podnikmi v zmysle vymedzenia v odporúčaní Komisie 2003/361/ES. MSP*** uprednostnia používanie primárnych údajov na výpočet emisií skleníkových plynov z dopravnej služby. **[PN 50]**

1a. Ak MSP pôsobia ako subdodávatelia v oblasti dopravy, musia mať možnosť spoliehať sa na sekundárne údaje, aj keď organizátor dopravy používa primárne údaje na výpočet emisií skleníkových plynov z dopravnej služby, ktorú vykonávajú iní subdodávatelia v oblasti dopravy alebo jeho vlastná dopravná flotila. **[PN 51]**

1b. Členské štáty môžu zaviesť administratívne, finančné alebo prevádzkové stimuly na podporu používania primárnych údajov, pričom by mali oznámiť Komisii ich povahu a časový rámec. **[PN 52]**

2. Použitie sekundárnych údajov na výpočet emisií skleníkových plynov z dopravnej služby sa ***MSP*** povoľuje za týchto podmienok: **[PN 53]**

a) štandardné hodnoty intenzity emisií skleníkových plynov sa odvodzujú z:

   i) základnej databázy štandardných hodnôt intenzity emisií skleníkových plynov EÚ uvedenej v článku 6 ods. 1;

   ii) databáz a súborov údajov štandardných hodnôt intenzity emisií skleníkových plynov prevádzkovaných tretími stranami v súlade s článkom 7;

b) štandardné emisné faktory skleníkových plynov pre energetické nosiče v doprave sú odvodené z centrálnej databázy štandardných faktorov emisií skleníkových plynov EÚ uvedenej v článku 8;

c) modelované údaje sa opierajú o model vytvorený v súlade s metódou uvedenou v článku 4 a pravidlami stanovenými v článku 5 ods. 2 písm. b) a prípadne v článku 11.

2a. Komisia do... [12 mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia] prijme delegované akty v súlade s článkom 16 s cieľom doplniť toto nariadenie stanovením podrobných pravidiel uplatňovania kritérií pre vylúčenie a odchýlky od ortodromickej vzdialenosti (GCD). **[PN 54]**

2b. Výrobcovia pôvodných zariadení (VPZ) poskytnú MSP náležitý prístup k príslušným palubným údajom, ktorý je potrebný na účely dodržiavania tohto nariadenia, a pokiaľ je to relevantné na to, aby im uľahčili zber presných údajov a následné výpočty. **[PN 55]**

Článok 6

Základná databáza štandardných hodnôt intenzity emisií skleníkových plynov EÚ

1. Komisia s pomocou Európskej environmentálnej agentúry ***a s prihliadnutím na odborné znalosti príslušných zainteresovaných strán a iných odvetvových subjektov Únie*** zriadi ***do 18 mesiacov po nadobudnutí účinnosti tohto nariadenia*** zriadi základnú databázu štandardných hodnôt intenzity emisií EÚ uvedenú v článku 5 ods. 2 písm. a) bode i)***, ktorá bude prístupná bezplatne***. **[PN 56]**

1a. Pri zriaďovaní databázy štandardných hodnôt intenzity emisií EÚ uvedenej v článku 5 ods. 2 písm. a) bode i) Komisia a Európska environmentálna agentúra vypracujú samostatnú tabuľku pre každý druh dopravy. **[PN 57]**

1b. Pri vypracúvaní štandardných hodnôt intenzity emisií skleníkových plynov Komisia:

a) uplatňuje prístup založený na polohe, ktorý sa stanovuje v norme uvedenej v článku 4 (ďalej len „prístup založený na polohe“);

b) zohľadní emisné faktory skleníkových plynov, ktoré boli stanovené v súlade so smernicou (EÚ) 2018/2001. **[PN 58]**

1c. Keď sa emisie skleníkových plynov z elektriny spotrebovanej v doprave môžu podľa normy EN ISO 14083:2023 vypočítať použitím prístupu založeného na polohe a trhového prístupu, nahlasuje sa trhový energetický mix, za predpokladu, že sú splnené podmienky uvedené v prílohe J k uvedenej norme. **[PN 59]**

1d. Kým sa nevytvorí základná databáza EÚ, môžu sa subjekty obrátiť na ďalšie národné databázy, ktoré boli overené podľa článku 13 ods. 8 alebo podľa iných existujúcich právnych predpisov Únie, za predpokladu, že takéto údaje sú dostupné na rovnakej súhrnnej úrovni, akú vyžaduje toto nariadenie. **[PN 60]**

2. Komisia zabezpečí ***aspoň raz ročne*** údržbu, aktualizáciu ~~a~~***,*** kontinuálny vývoj ***a primeranú úroveň bezpečnosti*** databázy uvedenej v odseku 1, pričom zohľadní vývoj najmodernejších technológií v odvetví dopravy a nových metodických prístupov k výpočtu emisií skleníkových plynov. ***Každá aktualizácia štandardných hodnôt sa bezodkladne oznámi verejnosti. Po takejto aktualizácii dotknuté subjekty použijú na výpočet a sprístupnenie informácií o svojich emisiách skleníkových plynov najnovšie dostupné údaje.*** **[PN 61]**

2a. Komisia s pomocou Európskej environmentálnej agentúry a so zreteľom na odborné znalosti príslušných zainteresovaných strán zabezpečí, aby sa vykonávali technické kontroly kvality štandardných hodnôt intenzity emisií skleníkových plynov podobné kontrolám, ktoré sa vykonávajú v databázach alebo súboroch údajov prevádzkovaných tretími krajinami. **[PN 62]**

3. Prístup do databázy uvedenej v odseku 1 na účely nahliadnutia do štandardných hodnôt intenzity emisií alebo ich používania musí byť ***ľahko dostupný,*** otvorený verejnosti a bezplatný. **[PN 63]**

Článok 7

Databázy a súbory údajov štandardných hodnôt intenzity emisií skleníkových plynov prevádzkované tretími stranami

1. ***Databáza alebo súbor údajov uvedené v článku 5 ods. 2 písm. a) bode ii) sa môžu použiť na odvodenie sekundárnych údajov len vtedy, ak poskytujú údaje, ktoré sú podrobnejšie alebo súvisia s daným odvetvím, ako sú údaje zahrnuté v základnej databáze EÚ uvedenej v článku 6.*** Vývojár databázy alebo súboru údajov uvedených v článku 5 ods. 2 písm. a) bode ii) predloží Komisii žiadosť o technickú kontrolu kvality štandardných hodnôt intenzity emisií skleníkových plynov uvedených v danej databáze alebo súbore údajov. Komisia s pomocou Európskej environmentálnej agentúry vykoná technickú kontrolu kvality v súlade s požiadavkami stanovenými v článkoch 4 až 8 tohto nariadenia. ***Technická kontrola kvality sa vykoná do 12 mesiacov od úradného doručenia žiadosti.*** **[PN 64]**

1a. Súčasťou technickej kontroly kvality databáz a súborov údajov štandardných hodnôt intenzity emisií skleníkových plynov uvedených v odseku 1 je porovnanie emisií nahlásených s použitím primárnych údajov a emisií, ktoré by sa nahlásili s využitím databázy alebo štandardných hodnôt, v rovnocenných reprezentatívnych prípadoch použitia. Databázy a štandardné hodnoty, ktoré by viedli k podhodnoteniu výsledných emisií v porovnaní s hodnotami uvedenými vo vykazovaní primárnych údajov, získajú pri technickej kontrole kvality negatívny posudok. **[PN 65]**

1b. Technickou kontrolou kvality sa tiež zabezpečí, aby databázy a súbory údajov prevádzkované tretími stranami spĺňali pravidlá uvedené v delegovanom akte uvedenom v článku 5 ods. 2a. **[PN 66]**

2. Na účely použitia sekundárnych údajov v súlade s článkom 5 ods. 2 písm. a) bodom ii) sa používajú len databázy a súbory údajov štandardných hodnôt intenzity emisií, ktoré pri danej technickej kontrole kvality uvedenej v odseku 1 získali kladný posudok. ***Komisia uverejňuje a vedie aktualizovaný zoznam databáz štandardných hodnôt intenzity emisií skleníkových plynov prevádzkovaných tretími stranami, ktoré získali kladný posudok. Tento aktualizovaný zoznam sa sprístupňuje verejnosti na príslušnom webovom sídle.*** **[PN 67]**

3. Vykonanie technickej kontroly kvality sa vyžaduje najneskôr ~~24~~***12*** mesiacov po dátume začatia uplatňovania ~~tohto nariadenia~~***uvedeného v odseku 1***. Záznam o kladnom posudku z uvedenej kontroly kvality je platný dva roky. **[PN 68]**

4. Komisia prijme vykonávacie akty v súlade s článkom 17 s cieľom doplniť toto nariadenie stanovením pravidiel a podmienok vykonávania technickej kontroly kvality uvedenej v odseku 1.

4a. Prístup do databázy uvedenej v odseku 1 na účely nahliadnutia do štandardných hodnôt intenzity emisií alebo ich používania musí byť otvorený verejnosti a pre MSP bezplatný. **[PN 69]**

Článok 8

Centrálna databáza štandardných emisných faktorov skleníkových plynov EÚ

1. Komisia ***do... [12 mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia]*** s pomocou Európskej environmentálnej agentúry ***a s prihliadnutím na odborné znalosti príslušných zainteresovaných strán a iných odvetvových subjektov Únie*** zriadi centrálnu databázu štandardných emisných faktorov skleníkových plynov EÚ uvedenú v článku 5 ods. 2 písm. b). **[PN 70]**

1a. Pri vypracúvaní štandardných emisných faktorov skleníkových plynov Komisia:

a) uplatňuje prístup založený na polohe, ktorý sa stanovuje v norme uvedenej v článku 4 (ďalej len „prístup založený na polohe“);

b) zohľadní emisné faktory skleníkových plynov, ktoré boli stanovené v súlade so smernicou (EÚ) 2018/2001. **[PN 71]**

1b. Keď sa emisie skleníkových plynov z elektriny spotrebovanej v doprave môžu podľa normy EN ISO 14083:2023 vypočítať použitím prístupu založeného na polohe a trhového prístupu, nahlasuje sa trhový energetický mix, za predpokladu, že sú splnené podmienky uvedené v prílohe J k uvedenej norme. **[PN 72]**

1c. Kým sa nevytvorí základná databáza EÚ, môžu sa subjekty obrátiť na ďalšie národné databázy, ktoré boli overené podľa článku 13 ods. 8 alebo podľa iných existujúcich právnych predpisov Únie, za predpokladu, že takéto údaje sú dostupné na rovnakej súhrnnej úrovni, akú vyžaduje toto nariadenie. **[PN 73]**

2. Komisia s pomocou Európskej environmentálnej agentúry zabezpečí ***aspoň raz ročne*** údržbu, aktualizáciu a kontinuálny vývoj ***a primeranú úroveň zabezpečenia***databázy uvedenej v odseku 1, pričom zohľadní vývoj najmodernejších technológií v odvetví dopravy a nových metodických prístupov k výpočtu emisií skleníkových plynov. ***Každá aktualizácia štandardných hodnôt sa bezodkladne oznámi verejnosti. Po takejto aktualizácii dotknuté subjekty použijú na výpočet a sprístupnenie informácií o svojich emisiách skleníkových plynov najnovšie dostupné údaje.*** **[PN 74]**

3. Prístup do databázy uvedenej v odseku 1 na účely nahliadnutia do štandardných emisných faktorov skleníkových plynov pre energetické nosiče v doprave alebo ich používania musí byť ***ľahko dostupný,*** otvorený verejnosti a bezplatný. **[PN 75]**

Článok 8a

Podpora riadenia pre malé a stredné podniky

1. Komisia do... [12 mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia] v súlade s článkom 11 vyvinie zjednodušený nástroj na výpočet pre MSP, ktorý bude verejne prístupný, užívateľsky prívetivý a bezplatný. K nemu sa priložia podrobné pokyny, v ktorých sa jasne vysvetlí, ako tento nástroj na výpočet funguje.

2. Komisia monitoruje riziko zneužitia údajov, ktoré poskytli MSP pôsobiace ako subdodávatelia podľa tohto nariadenia, organizátormi dopravných služieb na nekalé trhové praktiky. Komisia do... [dva roky odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia] predloží správu Európskemu parlamentu a Rade. K tejto správe sa v prípade potreby pripojí legislatívny návrh, ktorým sa stanovia opatrenia na ochranu dôvernosti citlivých obchodných údajov. **[PN 76]**

KAPITOLA IV

VÝSTUPNÉ ÚDAJE A TRANSPARENTNOSŤ

Článok 9

Získanie výstupných údajov o emisiách skleníkových plynov z dopravnej služby

1. Výstupné údaje sa získavajú pomocou referenčnej metodiky a vstupných údajov v súlade s článkami 4 až 8 tohto nariadenia.

2. Výstupné údaje sa môžu získať použitím nástrojov na výpočet. Externé nástroje na výpočet musia spĺňať požiadavky stanovené v článku 11.

3. Výstupné údaje musia obsahovať ~~minimálne~~ celkovú hmotnosť ekvivalentu oxidu uhličitého (CO_2e) na jednu dopravnú službu a vo vzťahu k druhu dotknutej dopravnej služby aspoň jeden z týchto dátových parametrov: **[PN 77]**

a) pre nákladnú dopravu hmotnosť CO_2e na tonokilometer alebo ekvivalentné jednotky;

b) pre priepustnosť uzla nákladnej dopravy hmotnosť CO_2e na tonu alebo ekvivalentné jednotky;

c) pre osobnú dopravu hmotnosť CO_2e na osobokilometer alebo ekvivalentné jednotky;

d) pre priepustnosť uzla osobnej dopravy hmotnosť CO_2e na osobu alebo ekvivalentné jednotky.

4. Komisia je splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 16 na doplnenie zoznamu parametrov výstupných údajov uvedených v odseku 3.

Článok 10

Komunikácia a transparentnosť

1. Dotknuté subjekty sprístupňujú výstupné údaje jasným a jednoznačným spôsobom ***vždy, keď je to možné, pred poskytnutím dopravnej služby alebo uzavretím zmluvy***. Keď dotknuté subjekty sprístupňujú výstupné údaje, v sprievodnom oznámení k tomuto sprístupneniu uvedú toto vyhlásenie „Emisie skleníkových plynov od zdroja ku kolesám vypočítané v súlade s nariadením ~~Európskeho parlamentu a Rady~~***(EÚ)…/…*** [odkaz na toto nariadenie]“ aspoň v jednom z úradných jazykov EÚ, a ak je to možné, v úradnom jazyku členského štátu, na území ktorého sa služba poskytuje. **[PN 78]**

1a. Dotknuté subjekty sa môžu rozhodnúť viditeľne zobraziť tieto informácie:

a) či ich údaje podliehajú každoročnému overovaniu;

b) či použili primárne údaje, pričom v takom prípade uvedú premenné odvodené z primárnych údajov;

c) či použili nástroj EÚ na výpočet stanovený v článku 9 ods. 2a. **[PN 79]**

2. Ak výstupné údaje ~~získava a~~ sprístupňuje sprostredkovateľ údajov***, najmä digitálne navigačné služby a služby plánovania trás,*** na základe samostatných dohôd, uplatňujú sa pravidlá stanovené v odseku 1 a článku 9 ods. 3. Pri sprístupňovaní výstupných údajov sprostredkovateľ údajov uvedie odkaz na zdroj týchto údajov. **[PN 80]**

2a. Informácie o emisiách skleníkových plynov z dopravnej služby poskytuje sprostredkovateľom digitálnych údajov dotknutý subjekt alebo iná príslušná právnická alebo fyzická osoba. Výstupné údaje zverejnené týmito sprostredkovateľmi digitálnych údajov musia obsahovať informácie viditeľne pri každom výsledku vyhľadávania a musia zahŕňať poradie podľa emisií ako štandardnú možnosť triedenia, pričom by sa ako prvá zobrazila najekologickejšia možnosť, a uviesť aj jednoduché porovnanie medzi rôznymi variantmi vrátane použitia súkromného vozidla alebo bicyklov vo vhodných prípadoch. **[PN 81]**

3. Ak sa primárne údaje používajú v zmysle článku 5 ods. 1, dotknuté subjekty sú oprávnené oznámiť túto skutočnosť akejkoľvek tretej strane, ak použitie primárnych údajov bolo overené v súlade s článkami 12 a 13.

4. Dotknuté subjekty musia byť schopné preukázať, ako boli stanovené výstupné údaje. Uvedené dôkazy sa vypracujú podľa požiadaviek stanovených referenčnou metodikou uvedenou v článku 4 ods. 1 a:

a) slúžia ako základ pre overovací posudok v súlade s článkami 12 a 13;

b) sprístupnia sa na žiadosť príslušného orgánu ***súlade s pravidlami stanovenými v delegovanom akte uvedenom v článku 13 ods. 9*** alebo inej tretej strany, pokiaľ sa uplatňujú samostatné právne alebo zmluvné dohody; **[PN 82]**

c) obsahujú odkaz na dôkaz o zhode uvedený v článku 13 ods. 6 a kontaktné informácie orgánu posudzovania zhody, ktorý tento dôkaz o zhode vypracoval, ak sa overovanie vykonáva v súlade s článkami 12 a 13;

d) ak sa výstupné údaje stanovujú pomocou externého nástroja na výpočet uvedeného v článku 9 ods. 2, musia obsahovať odkaz na uvedený nástroj na výpočet.

5. Výstupné údaje a dôkazy uvedené v odseku ~~5~~***4*** sa stanovujú jasným a jednoznačným spôsobom aspoň v jednom z úradných jazykov Únie. ~~Ak je to možné, sprístupnia~~***Sprístupnia*** sa ~~vov~~ ***harmonizovanej a jednoduchej*** forme webového odkazu, QR kódu alebo rovnocenným spôsobom***, čím sa umožní interoperabilita výstupných údajov a dôkazov medzi jednotlivými poskytovateľmi dopravných služieb***. **[PN 83]**

6. Osobné údaje sa spracúvajú v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 ([18]).

([18]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov) (Ú. v. EÚ L 119, 4.5.2016, s. 1).

7. Každý príjemca výstupných údajov a dôkazov uvedených v odseku ~~5~~**4** prijme opatrenia na zabezpečenie dôvernosti príslušných komerčných údajov, ktoré sa spracúvajú a oznamujú v súlade s týmto nariadením, a zabezpečí, aby sa k takýmto údajom mohlo pristupovať a aby sa mohli spracúvať a zverejňovať len s povolením. **[PN 84]**

KAPITOLA V

DOPLNKOVÉ OPATRENIA

Článok 11

Osvedčovanie nástrojov na výpočet

1. Externé nástroje na výpočet uvedené v článku 9 ods. 2 osvedčuje orgán posudzovania zhody uvedený v článku 14.

2. Vývojár nástroja na výpočet predloží žiadosť orgánu posudzovania zhody, ktorý posúdi súlad nástroja na výpočet s požiadavkami stanovenými v článkoch 4 až 9. V prípade kladného posudku orgán posudzovania zhody vydá osvedčenie zhody nástroja na výpočet s týmto ***nariadením, v ktorom sa uvedie, či nástroj podporuje výpočty založené na primárnych údajoch***. V prípade negatívneho posudku poskytne orgán posudzovania zhody žiadateľovi dôvody negatívneho posúdenia. **[PN 85]**

2a. Nástroje na výpočet, ktoré subjekt používa interne na výpočet emisií skleníkových plynov z dopravnej služby v rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia, sa tiež zosúladia s požiadavkami stanovenými v referenčnej metodike uvedenej v článku 4 ods. 1. **[PN 86]**

3. Orgán posudzovania zhody vedie aktuálny zoznam nástrojov na výpočet, ktoré osvedčil, a ktorým osvedčenie odňal alebo pozastavil jeho platnosť. Uvedený zoznam zverejní na svojom webovom sídle a bezodkladne oznámi adresu tohto webového sídla Komisii.

4. Osvedčenie je platné dva roky.

5. Komisia na svojej oficiálnej webovej stránke uverejní ***ľahko prístupný*** zoznam všetkých nástrojov na výpočet, ktoré sú osvedčené v súlade s odsekom 1 a odsekom 2***, ako aj odkaz na webové sídla uvedené v odseku 3***. **[PN 87]**

6. Komisia prijme vykonávacie akty v súlade s článkom 17 s cieľom stanoviť pravidlá osvedčovania nástrojov na výpočet, súvisiaceho osvedčenia zhody vrátane pravidiel týkajúcich sa obnovenia osvedčenia, pozastavenia jeho platnosti a jeho odňatia.

KAPITOLA VI

OVEROVANIE ÚDAJOV O EMISIÁCH SKLENÍKOVÝCH PLYNOV A POSTUPOV VÝPOČTU

Článok 12

Rozsah overovania

1. Výstupné údaje uvedené v článku 9 podliehajú overeniu ich súladu s požiadavkami stanovenými v článkoch 4 až 9 tohto nariadenia. ***Overenie sa vykonáva aspoň raz za rok v súlade s delegovanými aktmi uvedenými v článku 13 ods. 9. O overenie môže požiadať aj orgán posudzovania zhody, iný dotknutý subjekt alebo jeho zákazníci.*** **[PN 88]**

2. Požiadavky na ***ročné*** overovanie uvedené v odseku 1 sa uplatňujú na dotknuté subjekty uvedené v článku 2 s výnimkou mikropodnikov, malých a stredných podnikov uvedených v odporúčaní Komisie 2003/361/ES ([19]). Mikropodniky, malé a stredné podniky sa môžu na vlastnú žiadosť podrobiť overeniu. **[PN 89]**

([19]) Odporúčanie Komisie 2003/361/ES zo 6. mája 2003 o vymedzení pojmov mikropodniky, malé a stredné podniky (Ú. v. EÚ L 124, 20.5.2003, s. 36).

Článok 13

Činnosti a postup overovania

1. Orgán posudzovania zhody uvedený v článku 14 overuje spoľahlivosť, dôveryhodnosť, dodržiavanie metodiky a presnosť výstupných údajov zverejnených dotknutým subjektom. ***Overenie sa vykonáva aspoň raz za rok a v súlade s podrobnými pravidlami stanovenými v delegovaných aktoch uvedených v článku 13 ods. 9.*** **[PN 90]**

2. Overenie sa vykoná v súlade s požiadavkami stanovenými v článkoch 4 až 9 a na základe dôkazov uvedených v článku 10 ods. 5. Overuje sa:

a) použitá metodika výpočtu;

b) zdroj (zdroje) vstupných údajov použitých na výpočet ***a podiel použitých primárnych údajov***; **[PN 91]**

c) správnosť vykonaného výpočtu;

d) použité parametre.

2a. Sprostredkovatelia údajov sa overujú na základe toho, či ich algoritmy riadne zahŕňajú a umožňujú zobrazovanie verne triedených informácií podľa emisií vrátane štandardnej možnosti, ako aj rôznych filtrov alebo zvýraznení súvisiacich s kvalitou údajov, ako sa uvádza v článku 10 ods. 2a. **[PN 92]**

3. Ak sa používajú externé nástroje na výpočet, orgán posudzovania zhody zohľadní ich príslušné osvedčenie zhody uvedené v článku 11.

3a. Ak konkrétny subjekt používa na výstupné údaje uvedené v článku 9 ods. 1 prvej vete svoje vlastné nástroje na výpočet, orgán posudzovania zhody posúdi ich zhodu s požiadavkami referenčnej metodiky uvedenej v článku 4 ods. 1. **[PN 93]**

4. Ak overovací posudok zistí nesprávne výpočty alebo nesúlad s článkami 4 až 9 tohto nariadenia, orgán posudzovania zhody o tom ~~včas~~***bezodkladne*** informuje dotknutý subjekt. Uvedený subjekt potom opraví výpočet alebo odstráni nesúlad tak, aby sa postup overovania mohol dokončiť. **[PN 94]**

4a. Ak subjekt po minimálne dvoch upozorneniach orgánu posudzovania zhody odmietne opraviť výpočty alebo odstrániť nesúlad so zreteľom na články 4 až 9 tohto nariadenia, príslušný orgán začne na žiadosť orgánu posudzovania zhody sankčný postup v súlade s podrobnými pravidlami stanovenými v delegovanom akte uvedenom v odseku 9. Stanovené sankcie musia byť účinné, primerané a odrádzajúce a vo vhodných prípadoch sa v nich môžu okrem iných aspektov zohľadniť hospodárske prínosy, ktoré vznikli alebo sa očakávajú, že vzniknú dotknutému subjektu v dôsledku príslušného nesúladu. **[PN 95]**

5. Dotknutý subjekt poskytne orgánu posudzovania zhody ***do 30 dní*** všetky ďalšie informácie, ktoré mu umožnia vykonať postupy overovania. Orgán posudzovania zhody môže počas postupu overovania vykonať kontroly ***v súlade s podrobnými pravidlami stanovenými v delegovanom akte uvedenom v odseku 9***, aby určil spoľahlivosť údajov a výpočtov. **[PN 96]**

6. Po ukončení overovania orgán posudzovania zhody ~~v prípade potreby~~ vypracuje dôkaz o zhode, ktorým potvrdí, že výstupné údaje sú v súlade s príslušnými požiadavkami stanovenými v tomto ***nariadení, primárne údaje***. **[PN 97]**

7. Príslušný orgán posudzovania zhody vypracuje a vedie aktuálny zoznam subjektov, ktoré sa podrobili ***ročnému*** overeniu podľa odsekov 1 až 6. Orgán posudzovania zhody oznámi Komisii uvedený zoznam každý rok do 31. marca. **[PN 98]**

8. Ak sa v iných právnych predpisoch Únie stanovujú osobitné pravidlá pre overovací posudok výstupných údajov, s týmito pravidlami sa zaobchádza rovnocenným spôsobom pod podmienkou, že sa overovací posudok vypracuje v súlade s týmto nariadením.

9. Komisia prijíma ~~vykonávacie~~***delegované*** akty v súlade s článkom ~~17~~***16***, ktorými stanoví podrobné pravidlá overovania ~~výstupných údajov a~~***dátumu výstupu,*** súvisiaceho dôkazu zhody a sankčné postupy. Uvedené pravidlá zahŕňajú ustanovenia týkajúce sa dôkazov podľa článku 10 ods. 5 a komunikačných práv spojených s používaním primárnych údajov uvedených v článku 10 ods. 4. **[PN 99]**

KAPITOLA VII

AKREDITÁCIA

Článok 14

Orgány posudzovania zhody

1. Orgány posudzovania zhody musia byť akreditované na vykonávanie overovacích alebo osvedčovacích činností uvedených v článkoch 11, 12 a 13.

2. Orgán posudzovania zhody musí byť nezávislý od ***akéhokoľvek*** subjektu, ktorý žiada o overovacie alebo osvedčovacie činnosti uvedené v článkoch 11, 12 a 13. **[PN 100]**

3. Orgán posudzovania zhody, jeho vrcholový manažment a zamestnanci zodpovední za vykonávanie úloh overovania sa nesmú podieľať na žiadnej činnosti, ktorá môže byť nezlučiteľná s nezávislosťou ich úsudku alebo integritou v súvislosti s overovacími alebo osvedčovacími činnosťami.

4. Orgán posudzovania zhody a jeho zamestnanci vykonávajú overovacie alebo osvedčovacie činnosti na najvyššej úrovni profesijnej bezúhonnosti a vyžadovanej technickej odbornej spôsobilosti a nesmú byť vystavení žiadnym tlakom ani podnetom, najmä finančným, ktoré by mohli ovplyvniť ich úsudok alebo výsledky ich overovacích činností, najmä zo strany osôb alebo skupín osôb, ktoré sú zainteresované na výsledku týchto činností.

5. Orgán posudzovania zhody musí mať odborné znalosti, vybavenie a infraštruktúru potrebné na vykonávanie overovacích alebo osvedčovacích činností, v súvislosti s ktorými bol akreditovaný.

6. Zamestnanci orgánu posudzovania zhody musia dodržiavať služobné tajomstvo v súvislosti so všetkými informáciami získanými pri vykonávaní úloh overovania a osvedčovania.

7. Ak orgán posudzovania zhody zadáva subdodávateľom osobitné úlohy spojené s overovaním alebo osvedčovaním alebo využíva dcérsku spoločnosť, preberá na seba plnú zodpovednosť za úlohy vykonávané subdodávateľmi alebo dcérskymi spoločnosťami bez ohľadu na to, kde sú usadené, pričom tiež posudzuje a monitoruje kvalifikácie subdodávateľa alebo dcérskej spoločnosti a činnosti, ktoré vykonávajú.

Článok 15

Postupy akreditácie

1. Orgány posudzovania zhody uvedené v článku 14 ods. 1 akredituje vnútroštátny akreditačný orgán podľa kapitoly II nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 765/2008.

2. Každý členský štát určí orgán, ktorý vedie aktuálny zoznam akreditovaných orgánov posudzovania zhody. Uvedené určené vnútroštátne orgány sprístupnia tento zoznam verejnosti na oficiálnom webovom sídle vlády.

3. Každý rok do 31. marca vnútroštátny akreditačný orgán oznámi Komisii zoznam akreditovaných orgánov posudzovania zhody spolu so všetkými príslušnými kontaktnými informáciami.

4. Komisia je splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 16 na doplnenie tohto nariadenia stanovením ďalších metód a kritérií akreditácie orgánov posudzovania zhody.

KAPITOLA VIII

DELEGOVANÉ A VYKONÁVACIE PRÁVOMOCI

Článok 16

Vykonávanie delegovania právomoci

1. Komisii sa udeľuje právomoc prijímať delegované akty za podmienok stanovených v tomto článku.

2. Právomoc prijímať delegované akty uvedené v článku 4 ods. 4, článku 4 ods. 5, ***článku 4 ods. 6, článku 5 ods. 2a,*** článku 9 ods. 4***, článku 13 ods. 9*** a v článku 15 ods. 4 sa Komisii udeľuje na dobu neurčitú od [OP: vložiť dátum nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia.] **[PN 101]**

3. Delegovanie právomoci uvedené v článku 4 ods. 4, článku 4 ods. 5, ***článku 4 ods. 6, článku 5 ods. 2a,*** článku 9 ods. 4***, článku 13 ods. 9*** a článku 15 ods. 4 môže Európsky parlament alebo Rada kedykoľvek odvolať. Rozhodnutím o odvolaní sa ukončuje delegovanie právomoci, ktoré sa v ňom uvádza. Rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie* alebo k neskoršiemu dátumu, ktorý je v ňom určený. Nie je ním dotknutá platnosť delegovaných aktov, ktoré už nadobudli účinnosť. **[PN 102]**

4. Komisia pred prijatím delegovaného aktu konzultuje s odborníkmi určenými jednotlivými členskými štátmi v súlade so zásadami stanovenými v Medziinštitucionálnej dohode z 13. apríla 2016 o lepšej tvorbe práva.

5. Komisia oznamuje delegovaný akt hneď po jeho prijatí súčasne Európskemu parlamentu a Rade.

6. Delegovaný akt prijatý podľa článku 4 ods. 4, článku 4 ods. 5, ***článku 4 ods. 6, článku 5 ods. 2a,*** článku 9 ods. 4***, článku 13 ods. 9*** a článku 15 ods. 4 nadobudne účinnosť, len ak Európsky parlament alebo Rada voči nemu nevzniesli námietku v lehote [dvoch mesiacov] odo dňa oznámenia uvedeného aktu Európskemu parlamentu a Rade alebo ak pred uplynutím uvedenej lehoty Európsky parlament a Rada informovali Komisiu o svojom rozhodnutí nevzniesť námietku. Na podnet Európskeho parlamentu alebo Rady sa táto lehota predĺži o dva mesiace. **[PN 103]**

Článok 17

Postup výboru

1. Komisii pomáha výbor v zmysle nariadenia (EÚ) č. 182/2011.

2. Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňuje sa článok 5 nariadenia (EÚ) č. 182/2011.

KAPITOLA IX

ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Článok 18

Podávanie správ a preskúmanie

Komisia do [OP: vložiť dátum – ~~päť rokov~~***36 mesiacov*** po dátume začatia uplatňovania tohto nariadenia] vykoná hodnotenie tohto nariadenia z hľadiska cieľov, ktoré sa ním sledujú, a predloží správu o hlavných zisteniach Európskemu parlamentu a Rade.

Správa uvedená v odseku 1 obsahuje:

a) posúdenie vplyvov na dotknuté subjekty, pokiaľ ide o byrokratickú záťaž spôsobenú vykonávaním tohto nariadenia;

b) posúdenie vplyvov vykonávania a uplatňovania tohto nariadenia vzhľadom na operácie zadané subdodávateľom;

c) posúdenie vplyvu vzhľadom na vnútroštátne administratívne, finančné alebo prevádzkové stimuly zavedené členskými štátmi, ako sa uvádza v článku 5 ods. 1 písm. b);

d) posúdenie vplyvov povinnej požiadavky kvantifikovať a sprístupňovať emisie skleníkových plynov v súlade s pravidlami stanovenými v tomto nariadení, ktoré sa vzťahujú na všetky subjekty organizujúce a poskytujúce dopravné služby. **[PN 104]**

Článok 19

Nadobudnutie účinnosti a uplatňovanie

1. Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

2. Uplatňuje sa od [OP: vložiť dátum – ~~42~~***24*** mesiacov po nadobudnutí účinnosti tohto nariadenia]. **[PN 105]**

3. Článok 4 ods. 4, 5 a 6, ***článok 6 ods. 1,*** článok 7 ods. 4, ***článok 8 ods. 1,*** článok 9 ods. 4, článok 11 ods. 6, článok 13 ods. 9 a článok 15 ods. 4 sa uplatňujú odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia. **[PN 106]**

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V …

Za Európsky parlament	*Za Radu*
predsedníčka	*predseda/predsedníčka*